

**Valná hromada ČAH
VÚV, Praha 3.12. 2025**

**ODBORNÁ ZPŮSOBILOST A PROBLEMATIKA PODNĚTŮ NA PRÁCI
HYDROGEOLOGŮ**

...novinky a postřehy z praxe OG

**Mgr. Barbora Topinková, PhD.
Ministerstvo životního prostředí
Odbor geologie**

Ministerstvo životního prostředí

Spolupráce ČAH, OG MŽP, VPÚ a odborné veřejnosti

- ČAH průběžně pracuje už několik let na vzdělávání a předávání informací mezi hydrogeology a státní správou – formou každoročních seminářů na různých místech ČR, konferencí (Podzemní vody ve vodárenské praxi, HG kongres), sdílením aktualit v oboru – sledujte www.cah-uga.cz;
- Cílem je zkvalitnění práce hydrogeologů a vzájemné komunikace a pochopení potřeb VPÚ v rámci povolovacích procesů (usnadnění pomocí metodik);
- Cílem přednášky není nikoho tepat kopem do vlastního hnízda, ale vést společnou diskuzi;
- Na rozdíl od sanací chybí v HG instituce supervizora, zakázky jsou většinou malé a jejich kvalitu je třeba zajistit systémově, ale jinak;
- Od 1.4. 2025 na OG, agenda odborné způsobilosti a hydrogeologie (legislativní a metodická práce, řešení podnětů) – těsná spolupráce ČAH a OG MŽP;

Agenda udělování osvědčení odborné způsobilosti projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce

- V roce 2025 bylo uděleno 11 oprávnění (7x HG, 5x ZGS/LG, 1x SG/ENVI, 1x IG), dalších 9 řízení běží, 5 bylo zamítnuto (nesplněné vzdělání nebo nedostatečná praxe) a 2 uchazeči podali zpětvzetí žádosti;
- Největší zájem je o HG, příp. kombinace IG/HG (v souvislosti se stavbami, objevují se mladí kolegové ze zahraničí nebo pracující v zahraničí) a dále LG/ZGS (projekty možných nových úložišť RO);
- Proběhlo 2x uznání odb. kvalifikace k trvalé činnosti a 11 uznání kvalifikace k dočasné činnosti (zajímavost – Maďarsko má společný úřad pro výběr urbury, geologické licence a loterie);
- **Apel na žadatele** – zahájení řízení je vhodné až po dostatečné délce, kvalitě a rozmanitosti praxe, která je často potřebná delší než 3 roky stanovené Vyhláškou 206/2001 Sb., protože pak nemusí být předložené zprávy uznány jako dostatečné; **pozor – praxe se započítává až PO dosažení vysokoškolského vzdělání (práce při studiu se do praxe nezapočítává, je na to na OG precedens);**
- **Zpřísnění podmínek získání odborné způsobilosti** – MP ředitele OG č. 1/2025 (min. 23 bodů v testu, zkouška vždy při každé žádosti o další obor odborné způsobilosti, při přípravě na zkoušku máte na potítku k ruce potřebné právní předpisy, u ústní zkoušky už ne, v případě nejednoznačného hodnocení odborných garantů, tj. žadatel nemá 2 kladná hodnocení, je možnost si vyžádat ústní projednání, kde dostane prostor k obhajobě své práce a předložených zpráv).
- Všechny informace a formuláře na webu MŽP (Agenda/Příroda a krajina/Geologie/Odborná způsobilost) – nemusíte hned psát na OG, zvláště kvůli dress codu na zkoušky;-);

Debata o kvalitě práce OOZP a možnosti zavedení osvědčení na dobu určitou

- Celkem bylo vydáno od r. 2000 cca 1 980 osvědčení na všechny obory dle GZ, z toho v současné době platných v oboru HG je cca 500;
- Na ČAH i v odborné obci padaly návrhy na omezenou platnost osvědčení (5 nebo 10 let);
- Na OG agendu zpracovává 1 osoba + 2-4 odb. garanti na hodnocení kvality zpráv pro každý obor, finančně ani personálně toto nelze zajistit, měsíčně by se muselo přezkoušet min. 30 lidí – zkouška je jen z legislativy, kdyby se navíc hodnotila i kvalita vybraných prací, nelze si to ani představit;
- Zajištění standardu kvality prací proto lze řešit formou profesní komory společně s dalším vzděláváním a kontrolní funkcí OG.

Agenda OG MŽP v problematice podnětů na práci OOZP

Jednou z hlavních agend OG MŽP je (bohužel) řešení stížností a podnětů na provádění geologických prací ze strany vrtných firem nebo osob s odbornou způsobilostí. Je to práce složitá a časově náročná, úředník si připadá jako detektiv a další důležitá práce (metodiky, legislativa) mu stojí.

Za posledních 10 let bylo OG MŽP min. řešeno:

- *5 případů návrhů na odebrání odborné způsobilosti*
- *60 kauz neodborného nebo problematického působení vrtných organizací v různém stupni a rozsahu pochybení vůči legislativě v gesci OG a /nebo nekvalitní práce hydrogeologů.*
- V r. 2025 to je 1 návrh na odebrání odb. způsobilosti, 5 stížností na nekvalitní práci hydrogeologů, 1 stížnost na neoprávněné užití razítka OOZP (většina řízení stále běží), 3 podněty na nekvalitně nebo načerno provedené geologické práce (2 skončily pokutou) a cca 20 podnětů Spolku (až 70% vyřízení OG jen těmito podněty);
- Počet vrtných firem není znám (bude zpracován), denně vzniká cca 10 a více nových vrtů, některé jsou hlášeny, jiné nikoliv. To vytváří velký objem prací podléhajících kontrole orgánů státní správy, ve kterých je časová a lidská kapacita limitována (1 pracovník OG MŽP + 8 OBÚ). Nelze všechny zkontrolovat (pravidlo 3% přestupníků), ale postupuje se systémově a/nebo na základě podnětů, které mohou přijít odkudkoliv.

Legislativa vhodná k zaznamenání

- Legislativa nikdy není dokonalá, ale je třeba ji dodržovat. Na jejím zdokonalování a výkladu ze strany ministerstev se průběžně pracuje.
- Jmenovitě, prosím, čtete někdy následující:
- Zákon č. 62/1988 Sb. (geologický zákon), vyhláška č. 206/2001 Sb. (o odborné způsobilosti), č. 282/2001 Sb. (o evidenci geologických prací), č. 368/2004 Sb. (o geologické dokumentaci), č. 369/2004 Sb. (o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek).
- Vyjádření osoby s odbornou způsobilostí, projekt geologických prací a odborný podklad pro stanovení nebo změnu OPVZ má pro správní řízení ve věcech vyjádření, souhlasu, povolení činnosti nebo jiného rozhodnutí klíčový význam. Obsah je jasně definován vyhláškami (hlavní výstupy upravuje příloha č. 7 k vyhlášce č. 369/2004 Sb., Dokladová vyhláška č. 429/2024 Sb. a projekt geologických prací zpracován dle požadavků § 17 odst. 1 písm. i) vodního zákona). Je třeba, aby jednotlivé části vyjádření nebo projektu byly formulovány jasně a srozumitelně, tedy tak, aby z nich při povolovacím procesu pracovník VPÚ mohl vyjít.
- **Nejen v případě ZZ, ale i vyjádření 00ZP se jedná o geologické práce - pod § 3 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb. spadají jmenovitě hydrogeologické průzkumy, hydrogeologická posouzení, hydrodynamické a stopovací zkoušky, vzorkování vod, kvantitativní a kvalitativní monitoring, průzkum pro vsakování srážkových vod. Podléhají evidenci v GF ČGS a je třeba je opatřit podpisem a otiskem razítka!**

Problematická činnost OOZP ze spisů a regálů:

- K chybám či nesprávným závěrům nedochází vždy z hrubého úmyslu nebo neodbornosti (ač posudky podjaté k zájmům investora existují a chybná rozhodnutí také, ale to je třeba řešit po jiné linii). Problematickou je také **strojová, spíše rešeršní činnost** lokálních OOZP (např. projekt TČ Skalka u Prostějova).
- Problémy díky **nejasnému vymezení kompetencí** mezi vrtnou firmou a hydrogeologem (OOZP) – výsledkem je absence jakékoliv povinné administrace (hlásit a evidovat měl vždy „ten druhý“, neexistuje smlouva mezi stranami, neexistuje podepsaný vstup a zásah do pozemku...) – na tyto případy se přijde při společném zapojení kontrolních sil VPÚ, MŽP a OBÚ (provádíme namátkově 1 kontrolu měsíčně). Na tomto místě je třeba připomenout, že obě strany OG MŽP považuje dle § 3 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb. za organizace se všemi povinnostmi z toho vyplývajícími.
- Chyba Zn. „**levnější varianta z dobré vůle k drobnému investorovi**“ – týká se drobných posudků na vsakovací prvky bez reálného provedení vsakovací zkoušky nebo např. vrtných prací o menším průměru, vrtání bez ocelové zárubnice a vystrojení levnějším materiálem (momentálně řešený případ na odebrání odborné způsobilosti) – na tyto případy se přijde až v rámci podnětu nebo soudního sporu.
- Otázka **fyzické přítomnosti odpovědného řešitele u geologických prací** – legislativa fyzickou přítomnost přímo nevyžaduje, nicméně nepřítomnost lze výrazně přičíst k tíži v případě pochybení. Kvalitní řešitel je přítomen na rekognoskaci okolních studní, při vystrojení, v případě problémů při vrtání, resp. v důležitých fázích hydrodynamických zkoušek.

Náprava činnosti OOZP ze strany státní správy

- Rozhodnutí o odborné způsobilosti lze dle § 3 odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb. zrušit tomu, kdo závažným způsobem nebo opakovaně porušil ustanovení tohoto zákona nebo předpisy vydané na jeho základě. K tomu dosud nikdy nedošlo, i když řízení byla vedena a byla velice nepříjemná.
- **OG MŽP** – vedení kontrolních řízení + trvání na plnění legislativních podmínek v rámci administrace geologických prací v koordinaci s dalšími složkami státní správy (před zahájením – projekt zpracovaný OOZP, evidence vrtných prací v ČGS, písemný souhlas majitele pozemku k zásahu do pozemku, ohlášení obci, souhlas VPÚ, při vrtech nad 30 m ohlášení KÚ a OBÚ, případné další souhlasy správních orgánů při vrtání v OPVZ, OPPLZ nebo záplavových či jinak chráněných územích, po ukončení prací odevzdat výsledky a dokumentaci ČGS).
- **VPÚ** – důsledná kontrola výstupů OOZ (vyjádření, projekty, ZZ) a trvání na kvalitě jejího zpracování dle platné legislativy. VPÚ může požádat o doplnění a přepracování odborného vyjádření (v případě evidentních chyb nebo chybějících údajů či závěrů), či o vysvětlení některých tvrzení. V případě dvou či více rozporuplných vyjádření může zadat oponentní posudek, využít možnosti bezplatné konzultace ČAH ohledně možných dalších kroků nebo zadat pořízení nezávislého posudku ČGS v případě odborně náročných kauz.
- **OBÚ** součinně s OG MŽP provádí kontrolu ČPHZ (cca 1 měsíčně).

Čím můžete systému pomoci i Vy:

- Správná a úplná administrace geologických prací ze strany odpovědného řešitele – **projekt a VOOZP nezpracovaný od stolu a lože**, evidence geologických prací v ČGS, písemný souhlas majitele pozemku k zásahu do pozemku, ohlášení obcí, souhlas VPÚ, při vrtech nad 30 m ohlášení KÚ a OBÚ, případné další souhlasy správních orgánů při vrtání v OPVZ, OPPLZ nebo záplavových či jinak chráněných územích, po ukončení prací odevzdat výsledky a dokumentaci ČGS – jako organizace dle GZ toto má OZP ohlídat, ideálně včetně smluvního zajištění mezi investorem a vrtnou organizací, protože v případě podnětu na OG se veze na stejném voze.
- **Otevřená a férová komunikace s VPÚ** – VPÚ může požádat o doplnění a přepracování odborného vyjádření (v případě evidentních chyb nebo chybějících údajů či závěrů), či o vysvětlení některých tvrzení (geologové někdy příliš často používají slovo „možná“).
- **Otevřená a férová komunikace s investorem** – vysvětlovat, přiznat možná rizika a chyby, v případě chyby tuto napravit/nabídnout nápravu. Případné soudní spory se vlečou léta, stojí čas, peníze, nervy a dobrou pověst.

Perlička z regálů

Někdy ani hydrogeolog, ani OG MŽP, VPÚ či OBÚ nepomůže (protože není přítomen)...

Jak je důležité čísti smlouvu (případ ze smolných knih ministerských):

V SoD, která se dá podepsat klientovi v kalupu při příjezdu vrtné soupravy, může být mj. uvedeno:

- *Objednatel souhlasí, aby v případě nutnosti zhotovitel na místě předpokládanou hloubku vrtu bez dalšího výslovného ujednání zvětšil až o 33% (při ceně 3 540 Kč/bm to je např. dalších 12 m za 44 000 Kč).*
- *Další poplatky jako v nízkonákladových aerolinkách – 10 000 Kč/den za přistavení soupravy, další poplatky za komplikovaný příjezd, svažité terén, vodu, centrálu...*
- **Odjezdem vrtné soupravy zhotovitele z pozemku, na němž je vrtné dílo prováděno, je považováno bez nutnosti dalšího písemného záznamu za dokončené a řádně převzaté objednatelem.**
- *Objednatel zajistí likvidaci odvrtné horniny.*
- *Zhotovitel neručí za kvalitu vody a vydatnost vrtu.*
- **Objednatel prohlašuje, že má zajištěnou potřebnou dokumentaci (HG posudek, projekt, vyjádření VÚ atd.)**

Perličky z regálů

Jak to dopadlo:

Vrt v nejmenovaném k.ú. provedený v 11/2021 do 67 m místo navržených 30 – 50, vrtání ohlášeno OBÚ 2 dny po dokončení vrtu, 3-hodinová čerpací+stoupací zkouška provedená v rámci čištění vrtu, který se ukázal být neprůchodný a tedy nepoužitelný pro jímání podzemní vody.

- Objednatel v SoD souhlasil, aby v případě nutnosti zhotovitel na místě předpokládanou hloubku vrtu bez dalšího výslovného ujednání zvětšil až o 33% (při ceně 3 540 Kč/bm to je např. dalších 12 m za 44 000 Kč).
- První faktura byla na 300 000 Kč – advokát majitele vrtu vyzval vrtnou firmu, aby tedy vrt/dílo zlikvidovala, protože jej nelze zkolaudovat a jako organizace, která jej provedla, je za něj dle geologického zákona zodpovědná
- Po roce a soudu smírem snížena cena dohodou na 220 000 Kč plus soudní poplatky, vrtná firma provede vyčištění vrtu, odkalení, obsyp (!), čerpací zkoušku a závěrečnou zprávu.
- Až poté nastoupil na kolbiště **hydrogeolog, který měl uvést vše v soulad** (Vyjádření OOZP, povolení VÚ)...píše se rok 2022.
- Mezitím vrtná firma nedodala závěrečnou zprávu v kvalitě požadované OG MŽP a v rámci podmínek smíru, klient pozdržel platbu s reklamací přes právníka a vrtná firma na něj vypsala pohledávku na exekuci. On i manželka se probudili se zablokovanými účty a penězi strhávanými z důchodu.
- **OG MŽP zahájil kontrolu**, pozvání k podání vysvětlení vrtnou firmou v sídle MŽP, kde vrtná firma prohlásila, že se necítí být organizací ve smyslu zákona č. 62/1988 Sb. a za odborného řešitele považuje hydrogeologa, který byl k případu přizván ex post, cca po roce od zbudování vrtu. V rámci kontroly bylo zjištěno, že vrtné práce byly provedeny formou průzkumného vrtu, jednalo se o geologické práce se zásahem do pozemku a za organizaci je považován zhotovitel vrtu/vrtná firma. Ačkoliv objednatel vrtných prací v podepsané smlouvě odsouhlasil, že má veškerou dokumentaci a povolení, vrtná firma si tyto zákonné podmínky neověřila (neptala se po projektu, neověřila si, zda byly práce ohlášeny, zaevidovány). Práce provedené v rámci smíru též nebyly dozorovány odborně způsobilou osobou, závěrečná zpráva neplnila podmínky dané geologickým zákonem.

Perličky z regálů

Udílání cen:

- **Vrtná firma spáchala:**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. a)** zákona o geologických pracích, kterého se dopustil tým, že v rozporu s požadavky ust. § 3 odst. 1 zákona o geologických pracích **prováděl** na výše uvedeném pozemku a ve výše uvedeném termínu **geologické práce, aniž by je řídila a za jejich výkon odpovídala fyzická osoba s osvědčením odborné způsobilosti – odpovědný řešitel geologických prací;**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. b)** zákona o geologických pracích, kterého se dopustil tým, že v rozporu s požadavky. § 7 odst. 1 zákona o geologických pracích, **prováděl** na výše uvedeném pozemku a ve výše uvedeném termínu **geologické práce bez jejich evidence v České geologické službě (ČGS);**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. c)** zákona o geologických pracích, kterého se dopustil tým, že **nezabezpečil řádně a včas geologickou dokumentaci**, jejíž nedílnou součástí je i písemná dokumentace obsahující mj. projekt a závěrečnou zprávu s vyhodnocením prací a její předepsané uchování a práce proto po jejich provedení nemohl řádně a včas vyhodnotit a písemnou a grafickou geologickou dokumentaci odevzdat České geologické službě podle § 12 odst. 4.
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. g)** zákona o geologických pracích kterého se dopustil tým, že v rozporu s ust. § 6 odst. 3 **neodevzdal projekt krajskému úřadu.**
- **přestupek podle § 20 odst. 1 písm. h)** zákona o geologických pracích kterého se dopustil tým, že v rozporu s ust. § 9a odst. 3 zákona o geologických pracích, **neoznámil nejméně 15 dní před jejich zahájením účel, rozsah a očekávanou dobu provádění geologických prací obci**, na jejímž území měly být práce provedeny;
- **Cena – 15 000 Kč pokuty (Pane Novák, žádám Vás o shovívavost při určování výše pokuty).**

Konec? Ne...!

Jízda pokračuje:

- V roce 2023 soudní proces stran odstoupení do smlouvy ze strany zadavatele vrtu, advokát žádá po vrtné firmě vrácení 110 000 Kč jako první splátky a odstranění díla z pozemku, zpracovává se znalecký posudek, který potvrzuje, že vrtné práce byly provedeny nesprávně a neodborně včetně vystrojení, hloubka vrtu byla předimenzovaná, vrt nelze v tomto stavu využít k jímání PV;
- 06/2023 vydává VÚ povolení k nakládání s vodami;
- 04/2024 proveden na pozemku nový vrt jinou vrtnou společností;
- 11/2024 vrtná firma zaplatila pokutu 15 000 Kč;
- 01/2025 probíhá soud, jež by měl prohlásit první vztah mezi vrtnou firmou a objednatelem za neplatný;
- Nefunkční vrt je stále na pozemku, je třeba jej zlikvidovat, ale čeká se na výsledek soudních tahanic.

Vrtná praxe postavená na hlavu...

Plány na období 2026

aneb když neřešíme stížnosti a soudní spory, můžeme začít pracovat

- Příprava MP OG – Aktualizace a sjednocení metodik pro povolovací proces TČ (v běhu), studní/průzkumných vrtů a vsakovacích prvků
- Následná školení MŽP a téma seminářů ČAH pro rok 2026;
- Publikace metodických materiálů na webu ČAH (www.cah-uga.cz) – průběžně aktualizováno (etalony SoD a předávacího protokolu zákazník/vrtaři, vzory Vyjádření OOZP, technická zpráva, závěrečná zpráva)
- Novelizace vyhlášky o evidenci geologických prací vč. oficiálního zavedení pojmu elektronického podpisu
- Online evidence geologických prací - 2026
- Online služba vkládání zpráv do Geofondu – 02/2027
- Další možné legislativní úpravy

Využívejte Metodiky MŽP (a ČAH)

Metodika geologických průzkumných prací pro budování tepelných čerpadel pro využití energetického potenciálu podzemních vod a horninového prostředí (MŽP, 2020)

Metodické doporučení pro projekci hlubších zásahů do zvodněného horninového prostředí – typový příklad Rychnovsko“ (2024)

Metodika ČAH „Příručka pro projektování, povolování a realizaci vrtů pro tepelná čerpadla systémů země x voda a voda x voda“ (2023).

Všechny metodiky jsou volně přístupné na webových stránkách MŽP:

- [OOHPP-MetodikaTepelnaCerpadla210312priiIGP20Final-20220602.pdf \(PDF, 437.06 KB\)](#)
- [OG-Metodika_CAHA_TC_prirucka-20240119.pdf \(PDF, 1.41 MB\)](#)
- [OG-Metodicke_doporuceni_Eliminace_ohrozeni_Rychnovsko-web_20250411.pdf \(PDF, 14.44 MB\)](#)

Metodika Provádění a vyhodnocování krátkodobých hydrodynamických zkoušek na reálných vrtech

- GEOTHERMAL – metodika stanovení podmínek ochrany při využívání tepelné energie zemské kůry
- Další zajímavé metodiky jsou v sekci odboru environmentálních škod pro řešení kontaminovaných míst:
- [Metodiky | Ministerstvo životního prostředí](#)
- Aplikace a využití geofyzikálních metod, MP pro průzkum kontaminovaného území, MP Vzorkování v sanační geologii, Základy hydrogeologie, MP pro hodnocení průzkumu a sanací , využívání systému SEKM
- Německá norma VDI 4640

V případě dotazů a formálních i neformálních podnětů prosím, bez váhání kontaktujte ČAH nebo MŽP.

barbora.topinkova@mzp.gov.cz, +420 267 122 581

Děkuji za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi